

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
A Study of Factors Affecting the Teacher and Staff in the Implementation
of Quality Assurance for the School in the Sakaeo Provincial
Administration Organization

กชพร จันทระเสนา Kotchaporn Chantarasena^๑

เชวง ช้อนบุญ Chaveng Sonboon^๒

พงศ์เทพ จิระโร Pongthep Jiraro^๓

Received: October 04, 2019

Revised: November 02, 2019

Accepted: December 25, 2019

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาใน การดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ๒) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทัศนคติภาวะผู้นำด้านการประกันคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ๓) เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และ ๔) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจทัศนคติภาวะผู้นำด้านการประกันคุณภาพกับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยมีระเบียบวิธีวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ๒๗๔ คน มีสถิติในการวิเคราะห์ผลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ทดสอบความแตกต่างใช้สถิติแบบ T - test, F - Test ทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่วิธี Least Significant Difference (LSD) ทดสอบความสัมพันธ์ใช้สถิติ Pearson's Correlation Coefficient ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๕. ประมวลผลข้อมูลจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบสมมติฐานงานวิจัยปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่งงานมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

^๑สาขาวิชาวิจัย วัฒน และสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา kotchaporn.phon@gmail.com

^๒คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ Chawengsak@go.buu.ac.th

^๓คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย pongthep@buu.ac.th

ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน ผลการทดสอบความสัมพันธ์พบว่าความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิด และภาวะผู้นำต่อการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยพบว่า ความรู้ความเข้าใจและทักษะคิดต่อการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์สูงสุด และภาวะผู้นำต่อการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์สูงสุด

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพการศึกษา, การมีส่วนร่วม

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of participation of teachers and staff the implementation of quality assurance for the School in the Sakaeo Provincial Administration Organization 2) to study the level of knowledge and understanding of the leadership attitude toward quality assurance for the School in the Sakaeo Provincial Administration Organization 3) to study personal factors affecting the participation of teachers and staff in the implementation of quality assurance for the Sakaeo Provincial Administration Organization, and 4) to analyze relationships of knowledge, understanding and leadership attitudes of quality assurance and participation of teacher and staff in the implementation of quality assurance for the School in the Sakaeo Provincial Administration Organization.

The results revealed that: The results or hypothesis testing on personality factors indicated that sex, age, education level, work experience and position affect implementation of quality assurance for the school in the Sakaeo Provincial Administration Organization, differently The report of a correlation revealed that knowledge, understanding, attitudes and leadership toward quality assurance in school correlated with implementation of quality assurance for the school in the Sakaeo Provincial Administration Organization. It was found that the knowledge, understanding and attitudes towards quality assurance in school had a positive correlation with implementation of quality assurance, quality assurance of education planning at the highest level, and leadership on quality assurance in education was positively correlated with implementation of quality assurance in school, by indicating that development and improvement of quality assurance had highest correlation.

Keywords: educational quality assurance, participation

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จะต้องมีระบบและกลไกอยู่บนหลักของเสรีภาพทางวิชาการ (Academic freedom) และควมมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน การมีส่วนร่วมถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา เพราะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในตัวเอง (Self reliance) เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง (Self confidence) และความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) ซึ่งการดำเนินงานกิจกรรมใดๆ จะสำเร็จได้ต่างๆ ของชุมชนจะนำไปสู่ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้ด้วยการให้ประชาชนได้มีโอกาสบริหารงานต่างๆ ด้วยตนเองตามหลักประชาธิปไตยของประชาชน การมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลหรือมีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจขององค์กร การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่าย และการสูญเสียเวลาเป็นการสร้างฉันทามติ และทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่มีรายแรงที่สุดช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม และช่วยให้ทราบความห่วงกังวลและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ (วารินทร์ สิ้นสูงสุด, ๒๕๔๓, ๑๓)

แนวทางการประกันคุณภาพของสถานศึกษาในปัจจุบัน อาศัยแนวคิดปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต (Input-process-output) ซึ่งมุ่งเน้นการประกันคุณภาพการศึกษาในเชิงกระบวนการ (Process quality assurance) อันหมายถึง การดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นระบบและขั้นตอน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต (Output) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นสำคัญ โดยมีองค์ประกอบหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานดังกล่าวอยู่ ๔ องค์ประกอบได้แก่ บุคลากร (Man) เครื่องมือ (Machine) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และวิธีการ (Method) ทั้งนี้ถือว่าบุคลากรเป็นองค์ประกอบหลักประการหนึ่งที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เพื่อมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างมากที่เนื่องจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในการดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งสัมฤทธิ์ผลการประกันคุณภาพขององค์กร การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรเป็นเหตุสำคัญที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากจะเป็นปัจจัยหลักให้การดำเนินการของโรงเรียนได้ก้าวสู่คุณภาพและมาตรฐานตามนโยบาย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนในหน่วยงานเป็นสำคัญ ปัญหาส่วนใหญ่ คือครุขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูไม่กล้าให้ความร่วมมือในการดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดเครื่องมือการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน มักมีหน้าที่ของผู้บริหาร

และครูวิชาการเท่านั้น และขาดข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำรายงานประจำปี (ประสาร แสงเพชร , ๒๕๔๘: ๑๒๒)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามหลักการ บริหารจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ ต้องการโดยผู้บริหารและครูในสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนต้องช่วยกันคิด ช่วยกัน วางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร วิธีใด แล้วช่วยกันทำช่วยกันตรวจสอบ และ ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้การทำงานได้ผลและมีคุณภาพดี บรรลุเป้าหมายทาง การศึกษาที่กำหนด ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่ สมศ.กำหนดใน มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านการบริหารและจัด การศึกษา ฉะนั้นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่าย ในสถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีการลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน มี การบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลการดำเนินงาน หากจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกัน ปรับปรุงแผนงานนั้นๆ โดยการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานสภา สถาบันราชภัฏ, ๒๕๔๖ : ๗๒)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดสระแก้ว เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เข้ามามีส่วนร่วมใน กระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อันจะส่งผลให้นักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดสระแก้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาใน การดำเนินการ ประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
๒. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทัศนคติภาวะผู้นำด้านการประกันคุณภาพของ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
๓. เพื่อศึกษาปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร ทางการศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สระแก้ว
๔. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจทัศนคติภาวะผู้นำด้านการประกัน คุณภาพกับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพของ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร (Population) ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวน ๙๕๐ คน และมี

กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คือ ๑) ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, ๑๙๗๐) จากประชากรทั้งหมด ๙๕๐ คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๗๔ คน ๒) (ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น) (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนประชากรตามขนาดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว (สุ่มอย่างง่าย) (Simple random sampling)

๒. เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว แบ่งเป็น ๕ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงานและตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบในโรงเรียน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น ๕

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการประกันคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น ๕ ระดับ

ตอนที่ ๔ ภาวะการเป็นผู้นำการประกันคุณภาพในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น ๕ ระดับ

ตอนที่ ๕ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ใน ๔ ด้าน จำนวน ๑๖ ข้อ คือ ๑) ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพ จำนวน ๔ ข้อ ๒) ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ จำนวน ๔ ข้อ ๓) ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน ๔ ข้อ ๔) ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน ๔ ข้อ

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีวิธีการดังนี้ คือ ๑) ขอนหนังสือแนะนำตัวจากจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการส่งแบบสอบถามให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ๒) จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน ๒๗๔ ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน ๒๗๔ ชุด คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแยกข้อมูลตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงานและตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบในโรงเรียน โดยวิธีการหาค่าร้อยละและบรรยายประกอบตาราง

๔.๒ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ๑) การหาค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบประเมินโดยการวัดดัชนีความสอดคล้อง IOC ๒) ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ๓) หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ๔) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ๕) การทดสอบค่าที (t-test) ๖) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ๒ กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ๗) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Simple correlation coefficient) ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

๑. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๐.๓๙ มีเกณฑ์การประเมินคุณภาพแต่ละสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถนำความรู้ด้านการสนับสนุนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไปดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาทำให้สถานศึกษาศึกษามีความสามารถในการพัฒนาและนำไปสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพ การศึกษาภายนอก โดยน้อยสุดมีความรู้ ความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ตามลำดับ

๒. ผลการวิจัยบุคลากรมีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๐.๔๔ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๔.๖๑ โดยสูงสุด การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย รองลงมาการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหาร ๔.๗๐ จัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาและเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการวางแผนและกระบวนการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานที่มุ่งเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับทุกขั้นตอน การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักที่สามารถทำให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามแบบแผนที่กำหนดไว้และการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

๓. ผลการวิจัยบุคลากรมีภาวะผู้นำการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๔๒ โดยสูงสุด พื้นที่ควรมีสินค้าทางการเกษตรมีราคาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ รองลงมา

ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในด้านการประกันคุณภาพเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในสถานศึกษาศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างและการบริหารงานไว้อย่างชัดเจนมีแบบแผน ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีอาชีพมีการทำงานที่เป็นระบบ, ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยในการจูงใจและการประสานงานของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นจุดศูนย์กลางรวมของการทำงานกลุ่มในการแสวงหาความร่วมมือของครูและบุคลากรเพื่อนำพาไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

๔. ผลวิจัยบุคลากรมีการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๐.๔๔ โดยสูงสุด ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาอภิปรายผลงานวิจัยได้ดังนี้

๑. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุ ๓๖-๔๐ ปี ระดับการศึกษาปริญญาโท รองลงมาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า ๒๐ ปี ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบในโรงเรียนเป็นครู รองลงมา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รองผู้อำนวยการ ส่วนน้อย คือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการ น้อยสุดหัวหน้างานประกัน

๒. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ในระดับมากที่สุด โดยสูงสุดการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพแต่ละสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมจากที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ควรกำหนดให้โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วในระดับมากที่สุด การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความรู้ ทักษะ และความมั่นใจให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาน้อยสุดการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักที่สามารถทำให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามแบบแผนที่กำหนดไว้และการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษาและบุคลากรมีภาวะผู้นำการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วในระดับมากที่สุด โดยสูงสุด พื้นที่ควรมีสินค้าทางการเกษตรมีราคาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน น้อยสุดผู้บริหารสถานศึกษาเป็นจุดศูนย์กลางรวมของการทำงานกลุ่มในการแสวงหาความร่วมมือของครูและบุคลากรเพื่อนำพาไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

๓. บุคลากรมีการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วในระดับมากที่สุด โดยสูงสุด ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการ

วางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประสาน แสงเพชร (๒๕๔๘) ที่ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมล ามาลย์ ศรีโพธิ์ (๒๕๕๑) ที่ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมเป็นการ ที่บุคคลตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่ง ของกิจกรรมหรือหน่วยงาน ซึ่งผลวิจัยในด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วม สูงสุดได้ร่วมกำหนดนโยบายและวางแผนการปฏิบัติงานที่กระทบต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษา ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ มีส่วนร่วมสูงสุด มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกและ คณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกัน คุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมสูงสุด มีส่วนร่วมในการรับฟังผลการดำเนินงานแผนพัฒนาและการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และ ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมสูงสุด นำแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนาการจัด การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๔. การทดสอบความสัมพันธ์พบว่าความรู้ความเข้าใจ ทักษะคติ และภาวะผู้นำต่อการ ประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว สอดคล้องกับแนวคิดของประศาสน์ สองแคว (๒๕๔๙) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อสร้าง ความมั่นใจว่าผลผลิตซึ่งได้แก่ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ขึ้นโดย ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน โดยผลวิจัย พบว่าความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดย ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา ด้านการพัฒนาและ ปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ และด้านการ ตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ทักษะคติต่อการประกันคุณภาพ การศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยด้านการวางแผนการประกันคุณภาพ การศึกษามีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ และด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพ การศึกษา ตามลำดับ และภาวะผู้นำต่อการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมี ส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด สระแก้ว โดยด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมา ด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ และ ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

๑. จากผลงานวิจัยบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว น้อยสุดในด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพ จึงควรให้ความสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิกและคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการคัดเลือกผู้แทนหรือคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและสร้างหลักสูตรให้สนองต่อความต้องการ การนำหลักสูตรไปใช้จนบรรลุตามหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และควรส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาครูให้มีส่วนร่วมนำเสนอผลงานวิชาการและสามารถทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ตลอดจนให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้บุคลากรสามารถพัฒนาตนเองและมีความรู้ นำการมาใช้ในการบริหารการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. จากผลวิจัยความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยด้านการวางแผนการประกันคุณภาพศึกษามีความสัมพันธ์สูงสุด จึงควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางการเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและแผนพัฒนา และการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทำได้โดยนำความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไปดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาศึกษามีความสามารถในการพัฒนาและนำไปสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตลอดจนควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมและการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

๓. จากผลวิจัยทัศนคติต่อการประกันคุณภาพศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยด้านการวางแผนการประกันคุณภาพศึกษามีความสัมพันธ์สูงสุด จึงควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องมือในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ, การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานที่มุ่งเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับทุกขั้นตอน การสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักที่สามารถทำให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามแบบแผนที่กำหนดไว้และควรดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา

บรรณานุกรม

- กมลมาลย์ ศรีโพธิ์. (๒๕๕๑). การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการ ประกันคุณภาพ การศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประศาสน์ สองแคว. (๒๕๔๙). การพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาที่เอื้อต่อการปฏิรูป การเรียนรู้โดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน บ้านแต (กวีรัตน์ราษฎร์บำรุง) อำเภอแพะ จังหวัดแพะ. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสาน แสงเพชร .(๒๕๔๘). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (๒๕๔๓). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สยามมิตรการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (๒๕๔๕). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร : พริกหวาน กราฟฟิก.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (๒๕๕๓). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.